navarra.es

IRAGARKIA

107. ALDIZKARIA - 2021eko maiatzaren 9a - BEREZIA

1. NAFARROAKO FORU KOMUNITATEA

1.1. XEDAPEN OROKORRAK

1.1.3. Foru Aginduak

13/2021 FORU AGINDUA, maiatzaren 9koa, Osasuneko kontseilariak emana, zeinaren bidez berariazko prebentzio neurri apartekoak hartzen baitira Nafarroako Foru Komunitaterako, COVID-19ak eragindako egoera epidemiologikoak izan duen bilakaeraren ondorioz.

Nafarroako Gobernuak, osasun agintaritza den aldetik azaroaren 23ko 10/1990 Foru Legearen 2.2 artikuluaren indarrez, 2020ko ekainaren 19ko Erabakia hartu zuen, non ezartzen baita Osasun Departamentuaren titularrak, osasun arloko agintari gisa, erabaki hori aplikatzeko beharrezko neurriak hartzen ahalko dituela eta, aplikatzekoa den araudiaren arabera eta bilakaera epidemiologikoa ikusirik, erabaki horretan ezarritakoa gehitzeko, osatzeko edo murrizteko neurriak ezartzen ahalko dituela, beharrezkoak badira.

Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuaren txostenaren arabera, apirilaren 26tik maiatzaren 2rako asteko diagnostiko berrien tasak %16 egin du behera, aste horretako intzidentzia metatua 153 kasukoa baita 100.000 biztanleko. 14 eguneko intzidentziaren eta 7 egunekoaren arteko ratioa 2,2koa da. Hortaz, 14. astetik, hots, Aste Santuaren ondoko astetik (apirilaren 5etik 11ra) sumatzen den beheranzko joera mantsoa mantendu da. Beheranzko joera hori nabarmenxeagoa da 64 urtetik gorako biztanleen artean, non ratioa 2,5ekoa den. Oinarrizko ugaltze zenbakia 1etik behera dago apirilaren 16tik: 0,85 eta 1 artean ibili da.

Zirkulazioan dagoen birusari dagokionez, aldaera ingelesa da nagusi (kasuen %98), kutsakorragoa izateaz gainera ospitaleratzeko arriskua handiagoa duena. Azkeneko aste honetan, kezka-iturri diren beste aldagai batzuk izan litezkeen kasu bakan batzuk antzeman dira, eta ikertzen ari dira (aldagai hegoafrikarra eta aldagai brasildarra). Horrek kezka eta mehatxua handitzen du.

Laburbilduz, intzidentziari dagokionez, jaitsiera moderatu bat egon da, baina ospitaleratze kasuak eta heriotzak mantendu dira.

Infekzioen kopurua nabarmenago jaitsi da adin handieneko taldeen artean, eta horrek iradokitzen du ospitaleen okupazioak hobera eginen duela. Datu horretan, txertaketen eragin positiboa sumatzen da. Kontrara, Nafarroan aldagai britainiarra nagusitu den heinean, jende gaztearen ospitaleratze kasuen portzentajea handitu egin da. Deigarria da ospitaleratze kasuen adina gero eta txikiagoa dela, bai ospitaleratze arruntetan, bai ZIUetan. Aste honetan, ospitaleratuen %50 60 urtetik beherakoak izan dira batean zein bestean (57 urte eta 59 urte, hurrenez hurren).

Oraindik ere 4. alerta-mailan gaude (alarma-maila oso altua). Horrek iradokitzen du aldagai britainiarrak, Nafarroan gaur egun nagusia denak, zailago egiten duela transmisioa kontrolatzea, eta, hortaz, aurrerapausoak mantsoagoak dira.

Horregatik guztiagatik, Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuaren txostenean beharrezkotzat jotzen da egungo prebentzio neurriei eustea harik eta alerta-maila jaisten den arte eta txerto gehiago jartzen diren arte, horrek ospitaleratze kasuak murriztea ekarriko duelakoan.

Nafarroako Ospitaleguneko Kudeatzailetzaren txostenaren arabera, gaur egun, kezka nagusia birusaren aldagai berriek sortzen dute; izan ere, kutsatzeko ahalmen handiagoa dute, infekzio larri gehiago eragiten dituzte, ospitaleratzea eta ZIUko zainketak behar dituztenak, eta txertoen eragina apaltzen dute. Nafarroan, B.1.1.7 aldagaia (britainiarra) nagusitu da, baina B.1.351 aldagaiaren kasu bat (hegoafrikarra) eta P1 aldagaiaren (brasildarra) 10 kasu antzeman dira. Gainera, beste aldagai batzuk ere zirkulatzen ari direla atzeman da. Hurrengo asteetan, arreta berezia jarri beharko zaie B.1.617 aldagaiak (indiarra) eragindako infekzio kasuei, gure ingurunera iristen ari baita. Horri dagokionez, gauza bera adierazten da Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Ospitaleguneko Mikrobiologia Zerbitzuaren txostenean.

Kasu kopuruen jaitsiera mantso doa, eta horrek berekin dakar ospitaleetan duen eragina ere poliki apaltzea. Ospitaleetako okupazioak, batez ere zainketa intentsiboetako oheei dagokienez, goia jo du kaltetu gabe, momentuz, COVID-19ari lotuak ez dauden patologientzako jarduera asistentziala.

Jaitsiera erritmo honekin, ospitaleen gaineko eta, batez ere, ZIUen gaineko presioa arrisku handian mantenduko da hurrengo bi asteetan, eta arrisku maila txikira iristeko, COVID-19rako oheen okupazio mailari dagokionez, 3 edo 4 aste beharko dira.

Ospitaleetako baliabideak handitzeko eskuragarri dauden langileen kopurua gutxitu egin da, profesional ugari bideratu behar izan direlako txertaketak, kontaktuen jarraipena eta proba diagnostikoak egitera.